

İmaret - Aşhane

Önümüz kış, soğuk, açlık ve sefaletin solduracağı çehreleri güldürmek, bugün boynumuza borçtur

İski devrin imaretinde, savap kazanmak, cemiyet ve yardım fikrinden evvel gelirdi.

Bununla beraber, düşünce, her ne olursa, olsun güdülen gayenin insani olduğu muhakkaktır.

Sahibi servet, sahibi nüfuz kimselerin, cami ve mnedreselere civar yerlerde kazanlar kaynatıp, fakirlere aş dağıtmaları, yardımların en makbulü olarak karşılanmıştır.

Dün, savap maksadiyle kurulan imaretler, bugün menafii umumiyeye hadim cemiyetler tarafından teşkilâtlandırılmakta ve yurddaşlarımız arasında dul, yetim ve kimsesizleri achiiktan kurtarmaktadır.

İş evlerinde, kesif işçi çalıştıran fabrika ve buna benzer müesseselerde ameleye yemek verilmekte olduğu şüpheye bilebiliriz.

Bugün de tahsilen aceze'ye, çalışamayacak durumda olan fakirlere sıcak yemek verilmek üzere yer, yer teşebbüsler yapıldığını sevinçle duyuyoruz.

Bu hususta ilk mühim adım, İstanbulda atılmış ve 15 bin vatandaşımız açlık tehlikesinden kurtarılmıştır.

Trabzonda, senelerce evvel tecrübesi yapılan ve ilk yavrusunu liseden mezun eden çocuk esirgeme kurumunun mutfakı, memleketin bir çok kabiliyetlerini geliştirmiştir.

Küçük mikyasta olup muayyen çağa hitabeden bu mutfak, örnek tutmak şartıyla, Halk için geniş bir (Aşhane) kurulmasını, bu gün için faydalı ve lüzumlu buluyoruz.

Önümüz kış, soğuk, açlık ve sefaletin solduracağı çehreleri güldürmek, her zamandan fazla bugün boynumuza borçtur.

Kızılay kurumunun yardım amacına uygun düşecek olan bu işi, üzerine alarak, hiç değilse kış günlerinde muhtaçlara sıcak çorba içirmesini, en kudsî bir çalışma olarak karşılamayacak tek kişi bulunmayacaktır.

Halkımızın, bu gibi iş ve teşebbüslere karşı övü nülecek derecede, gösterdiği hassasiyet, yardım ve alakaya istinat eden fiiliyatı

Tunusta ne-ler oluyor?

Vişi emrine etmi-yen kuvvetler

Cezayir 23 (a. a.) —

Bir ileri İngiliz birliği cumartesi günü Tunusta bir Alman zırhlı koluna ağır kayıplar verdirmiştir.

Tunustaki Fransızlar da Almanların hücumuna uğramıştır. Bunlar Tunusun mihver tarafından işgaline karşı konması hakkındaki Vişi emirlerine itaat etmeyen kuvvetlerdir. Şiddetli iki hücum ciddi kayıplarına rağmen Fransız kuvvetlerinin mukavemetini kırmamıştır. Fransız devriyeleri mihver ileri mevzilerinin gerisinde derinliğine harekette bulunmuş, yerde en az beş düşman uçağı tahrir edilmiş başkaları da hasar uğratılmıştır.

Hilmi Kalaç

C. H. Partisi Giresun bölgesi müfettişi Kayresi mebusu Ahmet Hilmi Kalaç dün Erzurum yolile şehrimize gelmiştir.

Parti müfettişimiz, Transit otobüsüyle gelirken yazılı taşla Maçka arasındaki meksila yokuşunda frenin bozulması yüzünden büyük bir kaza geçirmiş ve yolcular arasında da esaslı bir arıza olmaksızın kazayı sa limen atlattırılmıştır.

Hilmi Kalaç ve diğer yolcular, kazadan sonra arkadan gelen hususi bir kamyonetle şehrimize gelmişlerdir. Muhterem Parti müfettişimize geçmiş olsun deriz.

Haber aldığımız göre A. Hilmi Kalaç bir müddet şehrimizde kalacak ve Parti vilâyet kongresinde bulunacaktır.

Şeker işi

Fabrikalar 1 tonluk sipariş kabul edecekler..

Ankara 23 (a. a.) Haber aldığımız göre evvelce 15 tonluk bir vagondan aşğı şeker siparişi kabul etmeyen şeker şirketi, fiatla rı yükselmesi üzerine sipa-

riş ve satış miktarını bir tona indirmiştir. Fabrikalar da ve İstanbul broşunda asgarî bir ton küp veya kristal olmak üzere şeker siparişleri kabul edilmektedir.

Um. Meclis seçimi

Yarın umumî meclis seçimi yapılacaktır. İkinci müntehiplerle belediye meclisi azaları saat 10 da parti binasında toplanarak umumî meclise seçilecek merkez kazası azalarının yoklamasını yapacak ve öğleden sonra da vilayette toplanılarak aza seçimi yapılacaktır.

pek çabuk öldüracağına şüphemiz yoktur.

Bu kaynaktan istifade edilerek kızılây tarafından bir Halk aşhanesi açılmasını dileyor, bekliyoruz.

ÇULHA

Ölüm

Bir müdeetten beri rahatsız bulunan ve on beş gün öncede ayağından aldığı tetanüs hastalığından hastanede tedavi edilen vilâyet evrak memuru İhsan Yükselen Cumartesi günü Tanrının rahmetine kavuşmuş, cenazesi Cumartesi günü vali ve daire arkadaşlarının iştirakile memleket hastanesinden kaldırılarak namazı eda edildikten sonra asri mezarlıktaki ebedî istirahatgâhına tevdi edilmiştir.

İhsan Yükselen çalışkan haluk memurlarımızdandı. Tanrıdan mağferet diler ailesine taziyet beyan ederiz.

Günlerin içinden

Hastalar için ayrı ekmek lâzım..

Belediyemizin ekmeklik un tedariki yolunda sarfettiği gayret, alaka ve hassasiyeti yakinen biliyor ve görüyoruz. Buğday, mısır, ne bulursa, ne bulabilirse, mutemetleri vasitasile, istihsal bölgelerinden alıyor. Buğday geldiği gün buğday, mısır geldiği gün mısır, karışık bulduğu gün karışık ekmek yaptırıyor. Şu mısırdır, bu karışık, öteki pahalıdır diyen de yok. Herkes bilir veya bilmesi lâzımgelir ki, Belediye bulduğunu, aldığını aynen ve aynı fiatla halka yedirmektedir. Bu mevzu etrafında bir dedikodu varsa, nihayet o, işte bir dedikodudur.

Burada Belediyeden yapılacak temenni şudur: mümkün olduğu kadar alımı genişletmek. malûmya, önümüz kış kıyamettir, fırtına olur, dağ kapanır, günlerce ve günlerce kara ve deniz yolile ekmeklik hububat gelmeye bilir. Bu itibarla o günlerin ihtiyacını önceden öalemek gerekir, Belediyemizin bu hususta da azamî dikkat ve hassasiyetle yürüdüğüne şüphemiz yoktur.

Yalnız tek bir nokta etrafında toplanmak üzere hemen her gün almakta olduğumuz şikâyetleri burada tekrar zikretmek isteriz. Bu şikâyetler fantazi değil, tamamen sıhhi sebeplere dayanmaktadır: miyde ve bağırsaklarından rahatsız olan yurtdaşılar mısır ekmeğiyle karşılaşıncı aç kaldıklarından müştekidirler.

Sıhhati yerinde olanlar için sözümüz yok. Fakat hastalar için hasta ekmeğinin lüzumuna herkesle beraber biz de kaniiz. Belediyemizin çok yerinde olan bu ihtiyaca da tezelden cevap vereceğini umuyoruz!

Yeniyol

Orta Şark İngiliz Tebliği

Sicilya da Bombalanmış

Kahire 23 (a. a.) —

Ortaşark İngiliz tebliği; Dün kıtalarımız taarruzlarına devam ederek ilerlemektedir. Dün gece orta büyüklükte bomba uçaklarımız bizert hava meydanına hücumla hangarlara, binalara isabetler kaydetmiş ve iki yangın çıkarılmıştır.

Aynı gece Sicilyada Tranti havâ meydanı iki motörlü uçaklarımız tarafından bombalanmış ve müteaddit büyük uçaklar muvaf

fakiyetle mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Dün sicilyada ki başka hava meydanlarına bomba uçaklarımız muvaffakiyetli taarruzlarda bulunmuştur.

Sicilya ile şimal Afrika sahili arasında uçan mihver nakliye uçakları avcılarımızın taarruzlarına uğramıştır.

Deniz üstünde en az 6 düşman uçağı düşürdük. Bütün bu hareketlerden bir uçağımız dönmedi.

Garp çölü hareketinde bir ağır tank

Günler Geçtikçe

Dünya
Vahşileşti mi ?

Kim derdi ki, harp de âfetin müdhîs kısırgaları altında insanlığın bu feci vaziyete düşmesi mukadderdir. Her gün radyo ve gazete yayımlarından öğrendiğimiz akıllara durgunluk verici zayıflar karşısında hangimiz

— Ah, bir kere bitse harp, diye arzu etmeyiz ?

Fakat harbin karanlık ufuklarında, henüz, hiçbir ümüt ışığı belirmiş değildir. Harp uzadıkça yaklaşması lâzım gelen sulh, bilâkis uzaklaşmaktadır.

Her köşesi, büyük bir felâketin ızdırabı ile kıvranan dünya, bu cehennemî ateşten ne zaman kurtulacak ? Harbin ezici darbesi altında her an ağlayan, inleyen, kıvranan insanın, refaha kavuşması kabil olmayacak mı artık ?

Şehirleri yıkan, tarlaları mahveden, ocakları dağıtan zalim harp, ne olurdu onlara dokunmasaydı bari !.

Gökten yağmur gibi yağın bombalar altında yıkılan nice ocaklar, mahvolan nice saadetler, harbeden devletlere biraz olsun merhamet hissi vermiyor mu hiç ?

Bir mecmuanın yapraklarını çevirirken gözüme ilişen bir yazıda bakın ne deniliyor:

"Umumî harp esnasında Afrikada, yamyamlar arasında dolaşmış olan bir seyyah, vahşilerin Avrupalıların hakkındaki düşüncelerini tesbit eden bir noktayı kaydetmiştir. Seyyah, yamyamların reisine Avrupa'da harp olduğunu insanların birbirlerini öldürüklerini anlatmış. Bunun üzerine yamyam reisi harekete gelmiş ve merakla sormuş:

— Peki, Avrupalılar öldürükleri bu adamları çiğmi verler, pişirirler mi ? Seyyah cevap vermiş:

— Avrupalılar insanları yemek için öldürmezler ki.. Bu cevap yamyamın hayretini mucip olmuş :

— Tuhaf şey demiş, biz Avrupalıları bizden daha ileri insanlar zannededik. Yemek için olmadıktan sonra insan öldürmek neye yarar ? Bu varış değil midir ?.

Yamyam ne derece haklıdır ? Bilmemekle beraber şu suali sarmakton da kendimi alamıyorum:

— Acaba dünya vahşileşti mi dersiniz.

İbrahim Örs

Tunusta kuvvetli olan
Mihvere karşı çetin
savaşlara girişilecekmiş..

Cezayir 23 (a. a.) Şimal Afrika umumî karargahı bildiriyor: Sözçü, Tunusta muhaverenin iyi siperlere yerleşmiş ve kuvvetli bir hava filosuna malik olduğunu söylemiş, düşmanı koğmak için çetin savaşlar gerekeceğini ilâve eylemiştir.

Bizert doğusunda ilerleyen birinci ordu, bir Alman zırhlı kolunu püskürtmüş ve ağır kayıplara uğratmıştır.

ratmıştır.

Av ve bomba uçaklarından mürekkep bir müttefik teşkilî Almon hava kuvvetlerine ağır bir darbe indirmiştir. Sahilin 32 kilometre cenubunda harekatta bulunan müttefik kuvvetleri Almanların hücumuna uğramışsada düşman kat'i bir netice alamamıştır.

Bizert etrafındaki muharebeler fiddetlenmektedir.

Sovyetler Stalingatta
Taarruza geçtiler

Moskova 23 (a. a.) Bu sabaki Sovyet tebliğine ek: Stalingradın Endüstri mahallesine karşı yapılan iki hücumu püskürttük. Şehrin batı şimalinde iki Alman kıtası hezimete uğradı. Stalingradın cenubun

da kitalarımız düşmana ağır kayıplar verdimiştir. 600 kadar Alman subay ve eri öldürülmüş, 40 top ve 70 mitralyoz ele geçirilmiştir. Rus kitaları şimal batı cephesinde tahkimli bir yer zaptetmiştir.

Büyük bir
Müttefik taarruzu

Londra 23 (a. a.) Fas radyosunun bugün bildirdiğine göre birinci İngiliz ordusu müttefiklerin ve Fransızların yardımıyla Bizert ve Tunus çevresindeki Almanların heyeti umumîyesine karşı büyük bir taarruza geçmiştir. Daha şimdiden esirler alınmıştır.

İngiltere geniş
ölçüde istilâ
edilemez

Londra 23 (a. a.) Harbiye nazırlığı müsteşarı bugün söylediği bir nutukta İngilterenin geniş ölçüde iktisadî ihtimali bulunmadığını beyan etmiştir. Nazır ancak, uçaklarla yapılabilecek küçük kuvvetlerin hücumu beklenebilir.

Mihver de
ilerlemiş

Cezayir 23 (a. a.) Şimal Afrika Fransız umumî karargahının tebliği: Dün Tunusun cenubundaki iki noktada düşman nüfusu gelişmiştir. Mihver kitaları evvelce nüfus ettikleri vahadan ilerlemişler. Bir miktar esir aldık.

Hırsızlık

Değirmendere, Sütlüklü mevkiinde Akpir kardaşları ait Dabağhaneden yüz lira kıymetinde üç adet mamûl vidale çalındığı öğrenilmiştir.

Bir kaç sene evvel de aynı yerde bir hırsızlık vak'ası olmuş, jandarmalar kısa bir zamanda hırsızları yalamıştır.

Bu sefer de hırsızları ele geçirilmissi için jandarmamız sıkı takibat yapmaktadır.

Soysuslar

Her ulusta kendini ötekilerinden aşığı gören insanlara, hattâ bunlar arasında, fikir ve felsefe adamlarına bile raslıyabilirsiniz.

Fakat bu, kendini aşığı görmek duygusu, ulusta bir çoğunluğun malı oluncu o milletin kolektif sağlığı yerinde değildir. Bu hal manevî bir soysuzlaşmanın başlangıcıdır ki önü alınmazsa o millet yokedar. Kendi milletini başka milletlerden aşığı görenlere "soysuzlar" diyelim. Soysuzlarda başlıca şu ayrımlar görülür.

Muâşeret Mukallitliği— Soysuzlar kendi muâşeret kurallarını kullanmamakla kalmazlar, bunları yerler de. Soysuzluk ulusal muâşeret kuralları yerine "enterenasyonal", yahut "uluslar arası", dedikleri kuralları benimserler. Halbuki uluslararası bir muâşeret yoktur; belki ulusal muâşeret kuralları arasında ortaklama olan bazı kurallar vardır. Her ulusun muâşeret kuralları kendindir ve kendine göredir. Onun için soysuzlar ister istemez yalnız bir ulusun muâşeret kurallarını olduğu gibi alırlar ve benimserler.

Yabancı ideoloji hayranlığı— Soysuzların bir ayrımacı da işte budur: yabancı bir ideolojiye bel bağlaması kollektif bir gereklilik eseri değildir. Soysuzların kişiliği hangi yana eğilirse politik kanıtı da o yanda olur. Yervüzündeki

Leman Baran

Kız Enstitüsü ve Tienret Lisesi Türkçe öğretmenleri değerli arkadaşlarımız Leman Baran'ın Elâziz Kız Enstitüsü Türkçe öğretmenliğine naklen tayin edildiği haber alınmıştır.

Leman Baran, Halkevi çalışmalarında ve ikiseneden beri de Trabzon yardımseverler cemiyeti reisliğinde özlü, başarılı hizmetlerde bulunmuş ve muhitte çok sevilmiş aydınlarmızdandır.

Memuriyet hayatının icaplarından olan bu ayrılığı teessür uyandırmıştır.

Kendisini uğurlarken yeni ödevinde başarılarını dileriz.

bütün politik rejimler ulusardır. Bütün kültür kurumları gibi devlet te ulusal geleneğe göre olur. Normal adam kendi ulusunun devletine bağlı kalır.

Değer ve yerli düşmanlığı—Soysuzlar yabancıları yabancı oldukları için beğenirler ve yurtdaşlarını kendilerinden oldukları için beğenmezler. Böylece, zamanla "yerli", markası bir değersizlik anlattığı gibi "yabancı", veya "gâvur", damgası da bir üstünlük anlatır. Yüzyıllardan gelen her şeyle büyülenirler, ulusal oluştan gelen her şeyden iğrenirler "bizde adam yetişmez", "bizde adam yoktur ki", "ah şu Avrupalılar Amerikalılar!", diye gelişigüzel hüküm verirler, kendi adamlarını tanımak ve kendi varlıklarını değerlendirmek soysuzlar için onur azaltıcı bir şeydir.

Gelenek düşmanlığı— Soysuzları en çok ayıran şeylerden biri de ulusal gelenek düşmanlığıdır. Biliyoruz ki bir ulus her şeyden önce bir gelenekler toplumdur. Bir insan, görenekleri her ne olursa olsun, eğer ulusal geleneklerini kaybetmek değilse, ulus bakımından kaybolmuş değildir. Soysuzluk görenek değişikliğiyle değil, gelenek bozgunluğu ile başlar. Aşağılar sadece yabancı göreneklere tutulmuş insanlar değil, ulusal geleneklerini kaybetmiş olan zavallı insanlardır. Ulusal bir öbek dilini, dinini kaybedebilir; ancak bu öbek henüz dil, din, zevk ve ahlâk geleneklerini kaybetmişse ulusluğunu kaybetmemiştir.

Ulusal soysuzlaşmaya karşı—Tarih tekrar tekrar gösteriyor ki bir ulusu yığuran öleklerden halk öbeği ulusal geleneğini büsbütün kaybetmişse artık o ulusun kıymeti kopmuştur. Yok böyle değil de halk öbeği geleneklerini sakladığı halde aydın öbeği bu gelenekleri kaybetmişse ulusta her türlü teknik işbölümünü engelleyen bir ikilik başgösterir. Bu durumda ulus için yapılacak tek iş, kozmopolit çevrelerden gelen aydınlar yerine öz ulus çevrelerinden gelen aydınları koymaktır. Buna muharebede yıpranmış kuvvetler yerine taze kuvvetler koyan orduların haline benzetebiliriz. Bugünkü Türkiye'nin ahlâkî durumu bu sonuncu durumdur. Kozmopolit aydınlara kutsal emaneti gençlere değil, uluscu gençlere verilmeli. Kurtuluş yolu başka değildir.

İ. Hakkı Baltacıoğlu

BİRKAÇ SATIRLA

Patates

Harbten evvel nimet olduğunun farkına varamadığımız nesnelerden biri de Patatestir.

Püresi, kızartması, yemeği, nihayet haftada ya bir, ya iki defa yenirdi.

Son seneler, itibara konan Patates yükseli, yükseli o dereceye geldi ki, Buğdayı geride bıraktı.

Kilosunun 35 — 50 kuruştan

ahndığını hesaplarsak kıymetini daha iyi anlarız.

Maahaza, şu günlerde Patatesin ragbatten düşüğünü, fiyatının düşüğünden öğreniyoruz.

Haber aldığımız göre, Torul'da en iyi Patatesin batmanı 80—90 kuruş arasında imiş..

Buğday fiyatına göre, Patates'teki bu değer, yine fazla değilmi?

Politika

Hayat Pahalılığı ile mücadele ederken

Fiyat murakabesini mesleki ahlaki teşekkül etmiş heyetlere yaptırmak, onlar da hata ettikleri zaman cezayı mesleki teşekküllere kolektif bir şekilde tatbik etmek en iyi usuldür

Hükümet enflasyona karşı büyük bir başarı yapmakla hayat pahalılığı deyile de mücadele- nin en esaslına girişmiş buluyor. Piyasadan 100 milyon lira kadar tedavül vasıtasını çekiyor, diğer taraftan yeni emisyonlara mani olacak şartları da tahakkuk ettirildi. Bu suretle tedavül eden mübadele vasıtası miktarı azalıyor. Bu vaziyeti tedavülden süratini azaltmakla devamla, faydalı bir hale koyacaktır. Bunun için milli koruma kanununda bazı tadiller yapılacaktır, ticaret ve sanayi odaları ve esnaf teşekkülleri fiyat murakabesinde faydalı vazifeler görülecektir.

Lüzumlu bazı maddelerde zaruret hasıl olduğu zaman tahdit sisteminin tatbiki tereddüt etmeyecektir. Tahdit sisteminin memleketimizde tatbik kabiliyeti, bünyenla hususiyetine ve şartlarına tabiidir.

Fiyat kontrolü işi ise baştan başa bir teşkilat, bu bilgi davadır. Bu teşkilat, bu bilgi bir günde, bir hâdise ile karşılaşıncaya elde edilemez. Fiyat kontrolü gibi iktisadi hayatın en muvazzel, en çok terfihüye, pratik bilgiye ihtiyaç gösteren meselesini yalnız idari kültüre sahip olan memurlarla temin etmek pek te kolay olmaz.

Modern devlet teşkilatımız millet demektir. Bidealeyley onun her ferdi, icabında amme hizmetinin bir parçasını, uzunu bir cihazını teşkil edebilir. Millet ve devlet farkının yaşadığı tevirlerde milletinin ihtisas iş hayatı ile devlet, vazifeleri arasında bir ayrılık, hatta aykırılık mevcuttur.

Bugün her iş cemiyet içinde yaptığı fonksiyon bakımından ammenin hayatı ile alakalıdır. Dava, cemiyet içindeki hizmetlerle devlet şahsiyeti arasındaki tesanüdünü korumak, amme menfaati ile şahısların faaliyetini telif edebilmektedir.

Top yekûn harp bu mantığa dayandığı gibi, milletin bütün hizmetleri de bu zaviyeden müteale edilebilir.

Demokrasilerle liberalizmle izdivacından hasıl olan liberal demokrasilerden maada eski demokrasilerde de millet ve hizmetleri birbirine mütenasit bir şekilde millet zümreleri tarafından büyük otorite olan cemiyet namına tanzim edilmekte idi. Bunlar devlet otoritesinin mütehassıs muavin kuvvetleri idi. Atina ve Roma cumhuriyetlerinde, hatta orta zamanın bazı serbest şehirlerinde iktisadi hayatın nizamı bu suretle temin ediyordu. Loncaların faaliyeti telkik edilince bu teşekküllerin devrin icaplarına göre diol — iktisadi ahlaki — hukuki birer vasıfları olduğu görülür.

O zamanki cemiyetlerin iktisadi tesanüdünü bu teşekküller korur, bu tesanüdünü dışarı çıkartları cezalandırır.

Bugünkü dünya ve cemite timizin bünyevi şartları içinde de iktisadi faaliyetin nizamı, muhafızı olabilecek en kuvvetli teşekkül mesleki ahlaki kurulumuş ve faaliyeti devlet otoritesinin kontrolüne tabi olan meslek teşekkülleridir.

Fiyat murakabesinde ticaret ve sanayi odaları ve esnaf teşekkülleri sanıyor ki büyük ve faydalı roller oynayabilirler. Fakat bunun için ticaret odaları kanununun topyekûn herbe ve topyekûn sulha hazırlanan bir millet bünyesine göre hazırlanması iktiza eder. Liberal esaslara göre hazırlanmış ticaret odaları sadece bir teşkilatıdır, eğer devletin nezareti altında, ammenla menfaatlerini meslek namına ve meslek haddü içinde koruyan bir uzviyet halinde alırsa pekâlâ faydalı olur.

Esnaf cemiyetleri için de aynı düşünceyi ileri süreriz. Meselâ ticaret odaları hakiki fiyatlara devlete bildirmekle mukellef tutulabilirler. Hakiki fiyatlar üzerinden kâr payını hükümet tayin edebilir. Velayin edilen bu miktarın kontrolünü ticaret odası veya esnaf cemiyeti yapar. Yolsuzluk eden tacir veya esnaf mesleki cezaya meslek dışları teşekkülü tarafından çarptırılır. Bu cezayı tayinde müsa-maha gösteren ticaret odası ve ya esnaf cemiyeti hükümet tarafından cezalandırılır. Ceza kolektif bir şekil alır.

Bu aynı zamanda meslek içinde ahlaki disiplinle birlikte kuvvetli hukuki müeyyedelerin yerleşmesine sebep olur.

Ticaret vekâletinin hazırladığı ticaret odaları ve esnaf cemiyetleri kanunu bu esaslara dayanmaktadır.

Bir meslek mensuplarını kendi şartları içinde, kendi hemcinsleri tarafından kontrol etmek bin bir hilenin cirit atmak istidadını gösterdiği bir sahada ihtisas sahibi teşekküller devletin işlerinde kolaylaştırıcılardır.

Ticaret vekâletinin getirdiği bu kanun lâzımsının tatbikat sahalarına geçtiği zaman bunun memleket hesabına tedavülün seyrini hafifletmekte büyük rolü olacağına inanıyoruz.

Sadri ERTEM

Büyük bir üzüm Salkımı

Frausa'nın Vauden min- kasında Champ Saint Peré'de bağ bozumu münasebetile üzüm toplarken büyük bir salkım koparılmıştır. Bu salkım bir metre 45 santimetre boyundadır. Genişliği 62 santimdir. Salkım tam 110 litre şarap yapacak su vermiştir.

Kâğıt buhranı var

Yer yüzünün bir çok memlekelerinde kâğıt buhranı vardır. Bu buhran bilhassa cenubi Amerika'da şiddetlidir. Montevideo şehrinde 3 gazete kâğıtsızlık yüzünden kapanmıştır. Bolivya hükümeti kâğıt için Amerika'dan yardım istemiştir. Amerika, kâğıt vermeğe hazır bu andağını, yalnız taşıma vasıtası bulamayacağını bildirmiştir.

Arjantin hükümeti de aynı durumdadır. Bu hükümet et taşımayamaması soğuk hava depolu vapurları kâğıt taşıma işinde kullanmaya başlamıştır.

Porto Rico'da bir gün gazete çıkmamıştır. Burada kâğıt varsa da benzin yoktur, dağıtılamayacağından neşredilmiştir. Gazete bulmayan halk da evvelâ bir isyan çıktığını sanmış, sonra işi anlamıştır.

tavuk yemi

Her ağacın tohumu tavuklar için en güzel bir gıdadır. Fakat bazı ağaçlar vardır ki, tohumları tavuklarda sürgün denilen ishal hastalığı yapar. Bu ağaçların tohumlarını kâmes hayvanlarının hiç birine vermemelidir. Sürgün hastalığı yapan ağaçların başında tefne ağacı gelir. Taflan, zokkum tohumları ile çam tohumları tavuklar için iyi değildir. Diğer ağaçların hepsi tavuk yemi olarak kullanılabilir. Ağaç tohumlarından en iyi leri: Akasya dışındaki akça ağaç, bakla ağacı denilen gladiya, ıhlamur, elma, ayva, armut tohumları, funda tohumu (süperge otu), koca yemiş, üzve, muşmula tohumları ile kestane en faydalı olanlardır. At kestanesini tavuklar yemez. Çünkü bira acıdır. Fakat bunları kaynatıldıktan sonra suya dökmeli. pişmiş kestane gibi tavuklara verilirse tavukları besler. Portakal, Limon, mandolinanın çekirdeklerini de tavuklar yerler.

Tütün sıkıntısı

Alman gazetecilerinin verdikleri habere göre Almanya'da tütün sarfiyatı mütemadiyen artmaktadır. Memlekette daha fazla tütün yetiştirildiği, Balkan memleketlerinden de mühim miktarda tütün getirildiği halde mevcut yine ihtiyaca yememektedir. Bu sebeple tütün tüketişi kısımlıdır. 18 yaşın dan yukarı her erkek günde 6 sigara veya 1 sigara, yahut da 10 gram pipo tütünü alabilecektir. 21 yaşından yukarı kadınlara günde 3 sigara verilecektir.

İngiltere'de mühim tütün stoku vardı, fakat harbin iptidasından beri bunun mühim bir kısmı sarfedilmiştir. Bir senede sarfedilen tütünün kıymeti 200 milyon sterlindir. İngiltere'nin de yakında tütün tüketişi kısımlı ihtiyacı vardır.

Hükümet nebatı yağların yüzde 15'ine el koydu

Bu yağlar, ihtiyaca göre memleketin har tarafına tevzi edilecek

Resmî gazetede çıkan bir kararnamaya göre hükümet istihsal edilen zeytin ve nebatî yağların yüzde on beşine el koymuştur. Alınacak yağların ihtiyaca göre memleketin her tarafında tevzi için Ticaret vekâletine sevk edilmektedir.

Bu yağların hükümetçe satın alma fiyatları şöyle tesbit edilmiştir:

Zeytinyağı, yüzde 1,5 asitli kilosu 80, rafine 79,5 yüzde 2,5 asitli ekstra 77, yüzde 3,5 asitli birinci yemeklik 73,5 yüzde 4,5 asitli ikinci yemeklik 70,50 yüzde yarım cenubi modde- li yağ 67,25 yüzde beş asitli sıra malı 69 yüzde sekiz asitli sabunluk 63,25 plina yağı 52,5 pamuk yağı 70,5 karıştır.

Bu yağlar müesseselerin depolarında Ticaret vekâleti veya memur edeceği müesseseler emri- ne amade bulundurulacaktır. 20

günden fazlası için tahakkuk ettirilecek depo ücreti Ticaret vekâletince yedi emin verilecektir.

Alınan yağların muhafazası için mahfaz mahaller ile depoları Millî koruma kanunu hükümlerine göre icabında işgale ve istimala Ticaret vekâletine mezu- niyet verilmiştir.

Bu kararnamenin tatbiki için Ticaret vekâleti hesabına İzmir üzüm ve incir tohum satışı kooperatifleri birliği emrine altı milyon liraya kadar bir mütedavil sermaye tahsis olunmuştur.

Bu kararnamaya göre nebatî yağ istihsal eden fabrikalar istihsal ve imal ettikleri bütün yağların miktarını her ay sonu vazifelerine göre nihayet müte- akip ayın ilk on beş günü içinde mahallin en büyük mülkiye me- muruna beyanname ile bildire- ceklerdir.

Karar ilânları

Rize C. M. Umumiliğinden :

Rize C. M. U. liğinden :

Millî koruma kanununa muhalefetten suçlu Rizenin em- netinin mahallesinden manifestu- racı Osman oğlu Gafer kopuz hakkında Rize asliye ceza mah- kemesinde yapılan duruşma so- nuunda :

Cürmün subutuna binaen Millî koruma kanununun 31 7.53.54 3.47 5. 63 maddelerine tevfi kanun iki lira ellî kuruş ağır para cezası ve hüküm kat' ileştirilmiştir masrafı suçluya ait olmak üzere Trabzon yeniyol gazetesinde ilânına dair olan 16-10-942 günlü karar kat'ileşmiş olmakla ilân olunur.

Rize C. M. U. liğinden :

Millî koruma kanununa muhalefetten suçlu Rizenin Çarşı mahallesinden manifesturacı Ali oğlu Osman Varlı hakkında Rize asliye ceza mahkemesin- de yapılan duruşma sonunda :

Cürmün subutuna binaen Millî koruma kanunun 31 7. 53. 81. 63. 6ncü maddelerine tev- sikan 29 lira on kuruş para ce-zası ve hüküm kat'ileştirilmiştir masrafı suçluya ait olmak üze- re Trabzon yeniyol gazetesinde ilânına dair verilen 16-10-942 günlü karar kat'ileşmiş olmakla ilân olunur :

Zonguldak Millî koruma

Muddet umumiliğinden :

Millî koruma kanununa muhalefetten suçlu Zonguldakla Hamal Sinoplu Hüseyin oğlu Yusuf Erdoğan ile Zonguldakta maden dolresi arkasında ağrı Necip oğlu Şakir karadag hak- kında Zonguldak asliye 2 inci ceza mahkemesinde yapılan duruşma sonunda :

Suçun subutuna binaen millî koruma kanununun 32 inci maddesinin A bendi delâletile elde edilen menfaatin pek hafif bulunduğuna kabulile 59 inci maddesinin 3 üncü bendi mucibince Yusuf ve Şakirin beşer lira ağır para cezası ile teczi- yelefine ve Şakirin yedi gün dükkânın kapatılmasına ve her iki suçlunun bu müddet zarfın- lara y sanattan menlerine ve keyfiyetin gazete ile ilânına ve 750 kuruş karar harcının alın- masına dair verilen 3-8-942 günlü karar kat'ileşmiş olmakla ilân olunur.

Yurtdaş
Kızılaya
yardım et

Tasviye halinde bulunan

Trabzon elektrik Türk Anonim

şirketi tasviye memurluğundan :

Trabzon Elektrik Türk Anonim Şirketinin 15 Tem- muz 1942 tarihinde fevkalâde surutte içtima eden his- sedarlar umumî heyeti, mezkûr şirketin nizamnamei da- hilisinin müessislere tamin eylediği hak ve menfaatler hariç olmak üzere, Şirketin menkul ve gayri menkul emvaliyle nükut ve matlubat ve mevcudatı velhasıl kâffei hukuk ve vecaibiyle 329 bin lira mukabilinde 1 Ağustos 1942 tarihinden itibaren Trabzon Belediyesine toptan devir ve teslimiyle şirketin fesih ve tasfiyesine karar vermiş olduğundan, şirketten alacaklı olanların Ticaret kanununun 445 inci maddesi mucibince bir sene zarfında mezkûr şirketin Trabzondaki idare merkezinde bulunan tasfiye memurlarına muracaatla alacaklarını isbat etme- leri lüzumu ilân olunur. Tasfiye memurları 1-3

YENİYOL

Haftada iki defa
Salı, Cuma günleri çıkar
Umumi neşriyatı idare eden
Bekir Sükûti Kulaksızoğlu
Yıllığı (550)
Altı aylığı 300 kuruştur
Resmî ilânların satışı:
10 kuruştur
Günü geçen sayılar
25 kuruştur
İlân müdârecatından
mesuliyet kabul edilmez
Derç edilmeyen yazılar
İade edilmez

**Trabzon Asliye
Ceza kararı**

Esas: 474
Karar: 333
C. M. U. 954

Kart müdâbilinde 18 kuruşa satılması lâzım gelen ekmeçleri girmi iki buçuk kuruşa aatarak milli Korunma kanununa muhalefet eylettiği idda kılınmasından dolayı suçlu bulunan Gümüşhane Olayettin karava köyü ahali-sinden oldı Trabzonda Semerci-lerde Şak rin furununda bisirici İbrahim oğlu 27 yaşında ahmet kara bulutan meshut suçlar ka-nununa tefikân ve vicâhen ya-pılan duruşması sonunda; suçlu ahmet müdâfaaten seyyar meyve satıcısı Aliye dört ekmeç vermiş ise de bu ekmeçlerin şahsına ait ekmeçlerden arttırdığı ekmeçler-den olduğunu ve alinin çocuk-çuğum aç kaldı diye yalvarması üzerine ekmeçleri parasız olarak alıye verdiğini beyan etmesine karşı şahit sıfatıyla dinlenen se-yyar satıcı Ali fıstık ekmeçlerin her birini 22 buçuk kuruştan al-dığını söylemesine ve ali fıstığın sedakaya muhtaç kimselerden olmamala beraber suçlu ahmedin dört ekmeçi birden bedelsiz ver-mesi için bir sebep ve malî ik-dâri de bulanmasına ve kart müdâbilinde furunlarda satılan ve belediyece 18 kuruş fiyat ve-rilmiş olan 600 gramlık ekmeç-leri suçlu Ahmedin girmi ikişer buçuk kuruştan sattığı berveçhi muharrer delâil ile sabit olma-sına binaen suçlu Ahmedin hare-ketine uyan Milli Korunma ka-nununun 31 ve 59.2 ve 63 ve ek 5 inci maddeleri kükümlerine tefikân üç ay hapsine ve yüz li-ra ağır para cezası alınmasına ve ekmeçleri furun sahibi Şakirin riza ve malumatı olmaksızın sat-mış ve bedelini de furuncu Şe-kerden gizlemiş olduğuna göre emniyet memurluğunda bulunan dört ekmeğin furuncu Şekere verilmesine ve her ekmeçte mu-ayyen liyattan fazla olarak aldığı dönder buçuk kuruştan comau on sekiz kuruşun suçlu Ahmedin alınarak müsadereğine ve hadi-senin mahiyetine furunun kapa-tılmasına mahal olmadığına ve ancak suçlu Ahmedin bir ay müddetle ticaretten men'ine ve küküm kat'iledikten sonra mas-rafi suçlu Ahmede ait olmak üzere hâldasının neşrine ve suçlu Ahmedin tevkifine ve 850 kuruş mahkeme nâcının da kendisinden tahsilne temyizî kabil olmak üz-ere karar verilmek C. M. U. Muavini Cevdet sükas huzarile suçlu Ahmede tahfih olundu,
Kâtip Hâkim 506
Ahmet Someren Cemil Bilmen

Kapalı zarf ile şose tamirat eksiltmesi Trabzon İran Transit Yolu Mintaka Müdürlüğünden:

- 1 Eksiltmeye konulan iş: Trabzon İran Transit yolunun 2+500 — 73+000 nci kilometrolar arasında şose esaslı tamirati Keşif bedeli (127910.82) liradır.
 - 2 Bu işe ait evrak şunlardır.
A Eksiltme şartnamesi
B Mukavele projesi
C Vahit fiat cetveli
D Keşif huldası
E Proje
F Nafia İşleri genel şartnamesi, hususî şartname, şose ve köprüler fennî şartnamesi
 - 3 İstekiller genel şartname ve şose köprüler fennî şartna-mesi haric olmak üzere diğer evrakı 640 kuruş bedel mukabi-linde Transit Yolu Trabzon Mintaka müdürlüğünden alabilirler (Genel şartname ve şose köprüler fennî şartnamesini bedelsiz görebilirler)
 - 3 Eksiltme 7—12—942 pazartesi günü saat 15 de Trab-zon İran Transit Yolu mintaka müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.
 - 4 Eksiltme kapalı zarf usulüdür
 - 5 Eksiltmeye girebilmek için istekillerin 7646 lira muvak-kat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermeleri lazımdır
 - 6 Teklif mektupları yukarıda 3 ncü maddede yazılı saat-ten 1 saat evveline kadar Mintaka müdürlüğünde müteakkil komisyon getirerek eksiltme komisyonu reisliğine mekbuz mukabilinde verilecektir
- Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 ncü maddede azıl saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile eyice kapatılmış olması lazımdır
- Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. 2 4

DOKTOR**Şükrü Göksu**

Sinir ve Akıl hastalıkları mütehassısı.
Uzun sokakta (Yeniyol) Matbaası karşısındak
hanesinde hastalarını muayene eder

İlân

Gayri menkul malların
açık artırma ilânı
Vakıfkebir icra memur-lüğünden:

Bir borçtan dolayı vakfı kebirin yayılacak köyünde tapunun daimi 289 T ve 77—10—No iki taraftan ta-rik ve dağ yola ve çalılık lie mahdut ve temami 2000 lira kıymeti muhammeneli tarlanın dört hissede bir his-sesi ve boşnaklı köyünde tapunun 6—4—308 daimi T ve 11—163 No tarafları Osman ve tarik ve Mustafa ve kabristan Osman ile mah-dut tarlanın temami 1500 lira kıymeti muhammineli tarla-nın sekizde bir hissesi açık artırmaya konmuş olup 11—12—942 perşembe günü saat 14 de dairemizde artırma ile satılacaktır.

Artırma bedelli kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulduğu taktirde gayri menkullar en çok artırmanın üzerine ihale edilecek aksi taktirde en son artırmanın tahhodu baki kalmak üzere artırma temdit edilerek 29—12—942 salı günü saat 14 de ikinci artırması yapılacak en çok artırana ihale edilecektir.

Gayri menkulların ken-disine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesh olunarak kendi-sinden evvel en yüksek tek-

Pazarlıkla İspanak, Pirinç, Fındık satın alınacak Trabzon Sa. Al. Kom. Reisliğinden:

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli	İlk Teminatı	eksiltme günü
İspanak	10,000	2500	187 50 kr.	25 — 2. teşrin 942 saat 10
Pirinç	1,000	1650	123 75	" " " "
Kabuklu fındık	8000	5200	390	" " " "

1 — Yukarıda miktarı yazılı işe maddeleri pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Evsaf kolordunun bütün garnizonlarında vardır.
3 — Hizalarında yazılı gün ve saatta teminatlarla birlikte Trabzon satın alma komisyonuna müracaatları. 876

lifte bulunan kimse arz etmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona razı olmazsa on gün müddetle artırmaya çıkartılıp en çok artırana ihale edilir, iki ihale arasın-daki fark ve geçen müddetler için yüzde beşten hesap ol-unaak faiz ve di er zararlar ayrıca hükme hacet kalmak-sızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil oluaur.

Taliplerin artırmaya gir-mesinden evvel muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuk nispetinde pey akçası verme-leri veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz et-meleri lazımdır.

Bu gayri menkullar üze-rinde ipotekli ve diğer ala-caklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin de haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbiteler ile memuriyetimize bildirme-leri icap eder,

Aksi halde hakları topu-sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından

Satın Al. Ko. ilânları

Kapalı zarf usulü ile Lahana satın alınacaktır

Trabzon Sa. Al. Kom. Reisliğinden.

- 1 .. Kapalı zarf usulü ile 50 ton Lahana satın alınacaktır.
- 2 .. Muhammen bedeli 11000 lira ilk teminatı 825 liradır.
- 3 .. Evsaf Kolordunun bütün garnizonlarında vardır.
- 4 .. Pazarlığı 30 17 Teşrin 942 pazartesi günü saat 10 dadır:
- 5 .. İstekillerin belli gün ve saatta kanunun 82 maddesinde tarif edildiği veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını eksiltme saa-tından bir saat evvel Trabzon satın alma komisyonuna tevdi etmeleri. 840 2-4

Açık eksiltme ile depo binası yaptırılacaktır

Trabzon Sa. Al. Kom. Reisliğinden:

- 1 — Açık eksiltme ile Trabzon Vilayeti dahilinde bir adet Depo binası yaptırılacaktır.
- 2 .. Muhammen bedeli 2589 lira On kuruş ilk teminat 795 lir ad
- 3 — Şartname ve keşif her vakit komisyonunda görülebilir.
- 4 — Eksiltme günü 25. 2 Teşrin 942 Çarşamba günü saat 10 dadır.
- 5 — İstekillerin belli günden üç gün evvel teminat mektuplarıyla beraber 942 Mah. yılına ait Ticaret Odası vesikasını komusyonumuz vererek bu işe girebileceklerine dair Trabzon Nafia müdürlüğün-den alacakları ehliyet vesikaları ile birlikte Trabzon satın alma komisyonuna müracaatları. 892 4-4

Sığır eti eksilmesi

Ardahan Sa. Al. Kom. Reisliğinden

- 1 Kapalı zarf ululü ile 70 ton Sığır eti 2490 sayılı kanunun 31. maddesi muhibince ganiden münakasaya konulmuştur.
- 2 Tahmin bedeli 49000 lira ilk teminatı 3675 liradır.
- 3 Evsaf şartnamesinde yazılıdır. komisyonunda görülebilir.
- 4 Münakasası 7 1. kânun 942 pazartesi günü saat 16 da ko-misyonumuzda yapılacaktır.
- 5 İstekillerin ihale saatından bir saat evvel evrakı müsbiteler ile ilk teminata ait evrak ve resen teklif mektuplarıyla birlikte komisyon reisliğine tevdi etmeleri. 932 2 4

Soğuksu caddesinde Setlik ev ve fındıklık

Çifteçömleğe giden cadde ile Polita caddesi arasında 30 dönüm fındıklık ve bir dönüm sebzelek ve yeni yetiştirilmiş yüz-lerce her çeşit meyva ağaçlarını muhtevi, içinde en güzel göze suyu ve yeni yapılmış dört oda ve bir salonu havi üç katlı bir ev ve ayrıca iki oda bir sarmaci havi bir yapı bulunan denize ve her iki caddeye nazır arazi, sahibinin İstanbulla nakli dolay-sile acele satılıktır.

Görmek ve almak isteyenlerin, skı müftilerden B. İma-deddin konağı arkasında kalın mezkûr arazi içindeki haneye mû racaatları. 5-8

Satlık evler ve fındıklık

Soğuksuda çifteçöşmeler mevkeinde otobüs durak mevkinde denize nazır üç oda bir mutfak vesair müşte-milâtı hani yeni yapılmış bir ev ile ayrıca üç oda bir mutfak ve salon havi bir ev önlerinde 5dönüm bahçe ve meyvalık ve bunlardan başka 13dönüm fındıklığı ile birlikte satılıktır. Fazla tafsilat ile beraber görmek ve almak isteyenlerin ortahisarda Bahçeli kahve sırasında aşçı salih kozinoğluna müracaat etmeler. 7-8

haric kalacakları ve daha fazla malumat almak istigen-lerin 14—11—942 den itiba-ren her kesin göre bilmesi için açık bulundurulacak olan artırma şartnamesile 942.49

No dogayi görmek üzere memuriyetimize müracaatları ve işbu ilân ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde mezkur iki gayri menkulların satılacağı ilân olundu.